

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ของผู้ปกครองเด็กอายุ 0 - 4 ปี
โรงพยาบาลบางปะหัน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เนตรนภา สาสังข์^{1*} ธนพล อุทัยกาล² พิมพ์ชนก วรจันทร์³ สโรชา แก้วปานกัน⁴

Received : December 28, 2022

Revised : July 25, 2023

Accepted : August 21, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของเด็กอายุ 0-4 ปี ที่มาใช้บริการ ณ กลุ่มงานปฐมภูมิและองค์กรรวม โรงพยาบาลบางปะหัน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 59 คน ที่มาใช้บริการเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน พ.ศ.2565 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 และแบบสอบถามการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.944 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองของเด็กอายุ 0-4 ปี มีความรู้ในระดับสูง ร้อยละ 100.0 มีทัศนคติอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 100.0 และมีการตัดสินใจให้เด็กอายุ 0-4 ปี ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 100.0 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเด็กมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเด็กคือผู้ปกครองที่เป็นผู้ดูแลเด็กและทัศนคติในระดับสูงเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจให้เด็กฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยจึงเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับประโยชน์ของวัคซีนโควิด-19 ในกลุ่มผู้ปกครองที่เป็นผู้ดูแลเด็ก เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันการป่วยรุนแรงให้เด็กต่อไป

คำสำคัญ: การตัดสินใจ ผู้ปกครอง วัคซีนป้องกันโรคโควิด-19

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อีเมล: Natnapa_ple@hotmail.com

² นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อีเมล: donut212542@gmail.com

³ นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อีเมล: pcnwrc_11@hotmail.com

⁴ นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อีเมล: somsarocha1234@gmail.com

* ผู้นิพนธ์หลัก อีเมล: Natnapa_ple@hotmail.com

FACTORS RELATED TO THE DECISION TO VACCINATE AGAINST COVID-19
OF PARENTS OF CHILDREN AGED 0-4 YEARS OLD AT BANG PAHAN HOSPITAL
BANG PAHAN DISTRICT, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

Netnapha Sasang^{1*} Thanaphon U-Thaikarn² Pimchanok Worachan³ Sarocha Kaewpankan⁴

Abstract

The study aimed to study factors related to the decision to vaccinate children aged 0–4 years in Bang Pahan District, Ayutthaya Province. The sample group was 59 parents of children aged 0-4 years who came to use the service at the primary and holistic care department of Bang Pahan Hospital, Bang Pahan District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province from January to February 2022; selected through a purposive sample technique. The instruments used in this study included questionnaires on the knowledge about COVID-19, COVID-19 vaccines, attitudes towards COVID-19 vaccines, and the decision of the parents to have their children be vaccinated against COVID-19; with the confidence value for the whole issue of 0.944. The data were analyzed using descriptive statistics.

The study revealed that the parents had a high level of knowledge (100.0%), a high level of attitude (100.0%), and a high level of decision-making on having their children be vaccinated against COVID-19 (100.0%). The child-related personal factors were related to the decision of the parents in having their children be vaccinated against COVID-19 at the significance level of .05. The attitudes correlated with parents' decision to have their children be vaccinated against COVID-19 at the significance level of .05. The relationship between the parents who have a direct responsibility to take care of the children and their high level of attitude played an important role in affecting the decision to have the children be vaccinated against COVID-19. The information obtained from the study is therefore useful in promoting positive attitudes about the benefits of COVID-19 vaccines among the group of parents who have a direct responsibility to take care of their children to strengthen immunity and prevent serious illnesses for children.

Keywords: Decision, Parents, Vaccinate against COVID-19

¹ Lecturer, Bachelor of Public Health Program Department of Public Health Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, e-mail: Netnapa_ple@hotmail.com

² Student of Bachelor of Public Health program Department of Public Health, Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, e-mail: donut212542@gmail.com

³ Student of Bachelor of Public Health program Department of Public Health, Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, e-mail: pcnwr_11@hotmail.com

⁴ Student of Bachelor of Public Health program Department of Public Health, Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, e-mail: somsarocha1234@gmail.com

* Corresponding Author, e-mail: Netnapa_ple@hotmail.com

บทนำ

ไวรัสโคโรนาหรือโควิด-19 เป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่ ก่อให้เกิดอาการป่วยตั้งแต่อาการโรคไข้หวัดธรรมดา ไปจนถึงอาการที่มีความรุนแรงมากขึ้นอันตรายถึงชีวิต โดยเชื้อไวรัสนี้พบครั้งแรกช่วงปลายปี 2562 ระบาดในเมืองอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ต้นปี 2563 แพร่กระจายไปครอบคลุมเกือบทุกทวีปทั่วโลก ทำให้ผู้ป่วยมีอาการปอดอักเสบรุนแรงจนถึงเสียชีวิตได้ เชื้อไวรัสโคโรนาส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกและกระทบพฤติกรรมการใช้ชีวิตของมนุษย์ ณ วันที่ 9 เมษายน 2565 พบอัตราผู้ติดเชื้อโควิด-19 สูงขึ้นและสะสมมากถึง 3,858,346 ราย ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตจากเชื้อไวรัสโคโรนาสะสม 25,975 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.68 และได้รายงานความก้าวหน้าการให้บริการฉีดวัคซีนโควิด-19 ว่าประเทศไทยมีสถิติการฉีดวัคซีน 130,732,582 โดส คิดเป็นร้อยละ 77.35 ของประชากรที่ได้รับการฉีดวัคซีนครบแล้ว (กรมควบคุมโรค, 2565)

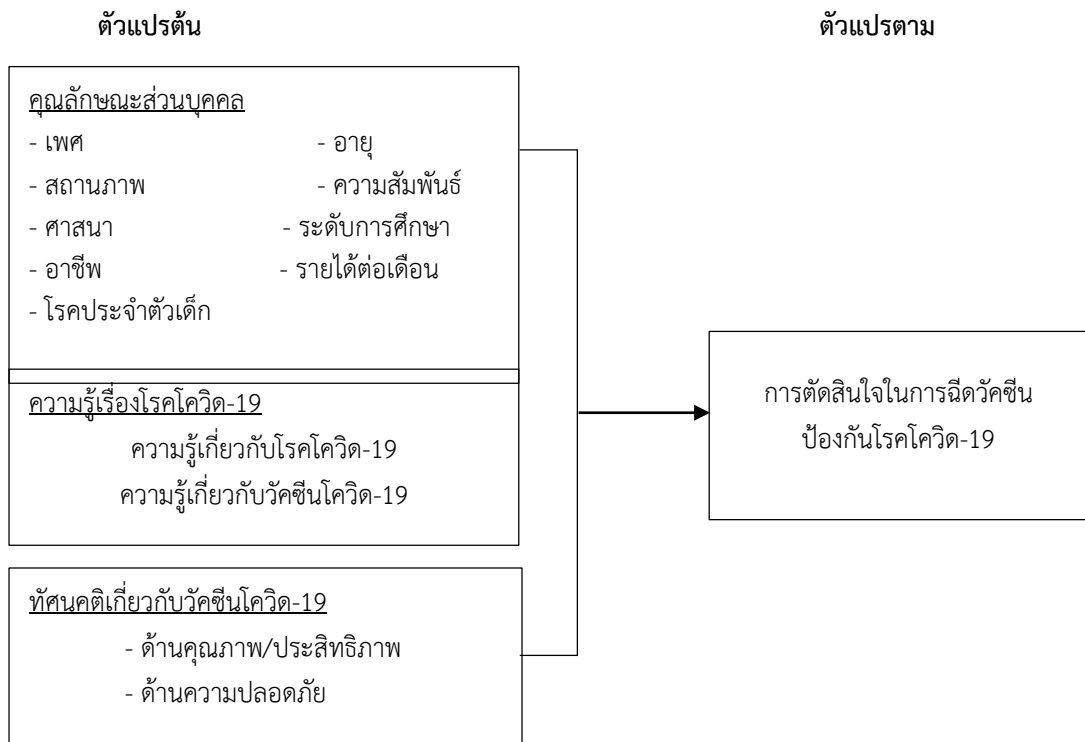
สถานการณ์โควิด-19 ได้แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและรุนแรงโดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอบางปะหัน ตั้งแต่วันที่ 2564 ถึงปัจจุบัน พบผู้ติดเชื้อสะสม 3,642 ราย อยู่ระหว่างรักษา 2,468 ราย (ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคอำเภอบางปะหัน, 2565) และยังติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีเด็กช่วงอายุ 0-4 ปี ติดเชื้อโควิด-19 มากขึ้น ซึ่งมีแนวโน้มการติดเชื้อเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 13 ของผู้ป่วยทั้งหมด เนื่องจากเด็กช่วงอายุ 0-4 ปี ยังไม่ได้รับวัคซีนถึงแม้แนวโน้มการติดเชื้อโควิด-19 ในเด็กนั้นมีความรุนแรงไม่มาก พบได้น้อยมากที่เด็กติดเชื้อแล้วมีอาการรุนแรงและต้องรับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตหรือใช้เครื่องช่วยหายใจ แต่อย่างไรก็ตาม เด็กก็มีแนวโน้มที่จะเกิดอาการรุนแรงหรือมีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงได้ หากผู้ป่วยเด็กคนนั้นมีภาวะอ้วน โรคเบาหวาน โรคหอบหืด โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด โรคพันธุกรรมเมตาบอลิก หรือภาวะผิดปกติทางระบบประสาท ซึ่งวัคซีนโควิด-19 มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับเด็ก (เสน่ห์ เจียสกุล, 2565) หากพิจารณาประสิทธิภาพและผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 จะเห็นได้ว่าระบบเฝ้าระวังเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังฉีดวัคซีนโควิด-19 ส่วนใหญ่พบอาการข้างเคียงไม่รุนแรง เช่น ไข้ ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดเมื่อยตามตัว ขณะที่ตรวจพบเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ร้ายแรง ได้แก่ ภาวะกล้ามเนื้อตาย ตัน ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจ หรือเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบและอาจมีอาการร่วมกับภาวะโรคอื่นๆ (กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2565) กรมควบคุมโรคได้รายงานสถิติการให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ของเด็กอายุ 5-11 ปี ซึ่งใช้วัคซีนไฟเซอร์ (Pfizer Vaccine) เพียงชนิดเดียวจำนวน 66,165 ราย จากจำนวนทั้งหมด 5.1 ล้านคนในประเทศ และสถิติการให้บริการฉีดวัคซีนโควิด-19 ประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 1,759,024 โดส (กรมควบคุมโรค, 2565) จะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมที่เด็กจะติดเชื้อโควิด-19 ไม่ต่างจากในผู้ใหญ่ หากไม่มีการป้องกันการติดเชื้อที่เหมาะสมและดีพอ ประกอบกับประสิทธิภาพและผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ยังมีผลที่ไม่พึงประสงค์หลังฉีดวัคซีนโควิด-19 ให้เห็นอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันสหรัฐอเมริกาได้เริ่มให้ฉีดวัคซีนในเด็กอายุ 6 เดือน-5 ปี ได้แล้ว (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาของสหรัฐ, 2565) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ของประเทศไทยอยู่ระหว่างพิจารณาเพื่อให้กระทรวงสาธารณสุขประกาศดำเนินการต่อไป

ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาในเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะทำให้ทราบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจให้เด็กฉีดวัคซีนโควิด-19 เพื่อยังเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เพื่อเพิ่มอัตราการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 เป็นการป้องกันการเจ็บป่วยรุนแรงจากการระบาดของโรคโควิด-19 มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้คือ ผู้ปกครองของเด็กอายุ 0-4 ปี ที่มาใช้บริการ ณ กลุ่มงานปฐมภูมิและองค์กรร่วม โรงพยาบาลบางปะหัน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 68 คน (พฤษภาคม-มิถุนายน พ.ศ.2565) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองของเด็กอายุ 0-4 ปี ที่มาใช้บริการ ณ กลุ่มงานปฐมภูมิและองค์กรร่วม โรงพยาบาลบางปะหัน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 59 คน (พฤษภาคม-มิถุนายน พ.ศ.2565) ได้จากสูตรคำนวณของ Taro Yamane (Yamane, 1970) เครื่องมือในการศึกษา คือ แบบทดสอบ แบบสอบถาม (Questionnaires) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (Statistics Program) ใช้สถิติวิเคราะห์ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Average) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ

และปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับการตัดสินใจให้เด็กอายุ 0-4 ปี ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-square Test) และสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) โดยที่ผู้วิจัยจะเลือกเฉพาะคำถามที่ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67–1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครอง

แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ โรคประจำตัวเด็ก

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 และความรู้เกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโควิด-19

ลักษณะแบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบ ใช่ ไม่ใช่หรือไม่ทราบจำนวน 10 ข้อ ซึ่งเกณฑ์ในการให้คะแนน (Bloom, 1971) ดังนี้ ข้อความถูกต้อง ให้เลือก “ใช่” ข้อความผิด ให้เลือก “ไม่ใช่” ไม่แน่ใจหรือไม่ทราบว่าข้อความถูกหรือผิด ให้เลือก “ไม่ทราบ” การแปลผล ตอบ “ใช่” 1 คะแนนตอบ “ไม่ใช่” หรือ “ไม่ทราบ” 0 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อวัคซีนป้องกันโควิด-19 จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเกณฑ์ในการให้คะแนน (Best, 1978) ดังนี้ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0 – 4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 จำนวน 5 ข้อ ซึ่งเกณฑ์ในการให้คะแนน (Best, 1978) ดังนี้ 5 หมายถึง ตัดสินใจฉับพลัน

- 4 หมายถึง มีแนวโน้มที่จะตัดสินใจฉับพลัน
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 2 หมายถึง มีแนวโน้มที่จะตัดสินใจไม่ฉับพลัน
- 1 หมายถึง ตัดสินใจไม่ฉับพลัน

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.0 อายุอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี ร้อยละ 44.1 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 81.4 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 86.4 มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า ร้อยละ 33.9 ประกอบอาชีพค้าขาย หรือธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 37.3 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 52.5 และเด็กส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 96.6 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n=59)

ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	29	49.2
	หญิง	30	50.8
2. อายุ	น้อยกว่า 20 ปี	2	3.4
	21 – 30 ปี	16	27.1
	31 – 40 ปี	26	44.1
	41 – 50 ปี	8	13.5
	มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	7	11.9
3.ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเด็ก	บิดา/มารดา	43	72.8
	ปู่/ย่า	4	6.8
	ตา/ยาย	9	15.3
	อื่น ๆ	3	5.1
4. สถานภาพ	สมรส	48	81.4
	โสด	4	6.7
	หม้าย	5	8.5
	หย่าร้าง	2	3.4
5. ศาสนา	พุทธ	49	83
	อิสลาม	5	8.5
	คริสต์	5	8.5
6. การศึกษา	ชั้นประถมศึกษา	7	11.9
	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	20	33.9
	ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปวช.)	11	18.6
	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	19	32.2
	สูงกว่าปริญญา	2	3.4

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n=59)
(ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. อาชีพ		
รับจ้าง	10	16.9
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	22	37.3
เกษตรกรรม	10	16.9
นักเรียน/นักศึกษา	1	1.8
ข้าราชการ	14	23.7
อื่น ๆ	2	3.4
8. รายได้ (ต่อเดือน)		
น้อยกว่า 5,000 บาท	2	3.4
5,001 – 10,000 บาท	5	8.5
10,001 – 20,000 บาท	31	52.5
20,001 – 25,000 บาท	14	23.7
สูงกว่า 25,000 บาท ขึ้นไป	7	11.9
9. โรคประจำตัวเด็ก		
ไม่มีโรคประจำตัว	57	96.6
มีโรคประจำตัว	2	3.4

ผลการวิเคราะห์ ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 ผู้ปกครองของเด็กอายุ 0-4 ปีมีความรู้อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 100.0 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 และความรู้เกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ของกลุ่มตัวอย่าง (n=59)

ระดับความรู้	จำนวน (n=59)	ร้อยละ
ระดับสูง (13 คะแนนขึ้นไป)	59	100.0
ระดับปานกลาง (7 – 13 คะแนน)	0	0.0
ระดับต่ำ (น้อยกว่า 7 คะแนน)	0	0.0
$\bar{X} = 0.93$, $SD = 0.065$, $Min = 1$, $Max = 1$		

ผลการวิเคราะห์ ระดับทัศนคติที่มีต่อวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 พบว่า ผู้ปกครองของเด็กอายุ 0-4 ปี มีทัศนคติอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 94.9 ระดับปานกลาง ร้อยละ 3.4 และระดับต่ำ ร้อยละ 1.7 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของระดับทัศนคติที่มีต่อวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ของกลุ่มตัวอย่าง (n=59)

ระดับทัศนคติ	จำนวน (n=59)	ร้อยละ
ระดับสูง (33 คะแนนขึ้นไป)	56	94.9
ระดับปานกลาง (17 – 33 คะแนน)	2	3.4
ระดับต่ำ (น้อยกว่า 17 คะแนน)	1	1.7
$\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.668$, $Min = 1$, $Max = 5$		

ผลการวิเคราะห์ ระดับการตัดสินใจให้เด็กอายุ 0-4 ปี ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 พบว่า ผู้ปกครองของเด็กอายุ 0-4 ปี มีการตัดสินใจให้เด็กอายุ 0-4 ปี ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัยอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 79.7 ระดับปานกลาง ร้อยละ 18.6 และระดับต่ำร้อยละ 1.7 ในด้านราคาอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 81.4 ระดับปานกลางร้อยละ 16.9 และระดับต่ำร้อยละ 1.7 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของระดับการตัดสินใจให้เด็กอายุ 0-4 ปี ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ของกลุ่มตัวอย่าง (n=59)

ระดับการตัดสินใจ	จำนวน (n=59)	ร้อยละ
ด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัย		
ระดับสูง (10 คะแนนขึ้นไป)	47	79.7
ระดับปานกลาง (5 – 10 คะแนน)	11	18.6
ระดับต่ำ (น้อยกว่า 5 คะแนน)	1	1.7
$\bar{X} = 4.07$, $SD = 0.866$, $Min = 1$, $Max = 5$		
ด้านราคา		
ระดับสูง (6 คะแนนขึ้นไป)	48	81.4
ระดับปานกลาง (3 – 6 คะแนน)	10	16.9
ระดับต่ำ (น้อยกว่า 3 คะแนน)	1	1.7
$\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.868$, $Min = 2$, $Max = 5$		

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 โรงพยาบาลบางปะหัน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 59 คน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเด็กและสถานภาพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0 – 4 ปี ด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 (n=59)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการตัดสินใจ			☐ ☐	p-value
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ		
เพศ					
ชาย	24 (40.7)	5 (8.5)	0 (0.0)	1.096	0.578
หญิง	23 (39.0)	6 (10.2)	1 (1.7)		
อายุ					
น้อยกว่า 20 ปี	2 (3.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.445	0.815
21 – 30 ปี	13 (22.0)	2 (3.4)	1 (17.7)		
31 – 40 ปี	20 (33.9)	6 (10.2)	0 (0.0)		
41 – 50 ปี	7 (11.9)	1 (1.7)	0 (0.0)		
มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	5 (8.5)	2 (3.4)	0 (0.0)		
ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเด็ก					
บิดา/มารดา	35 (59.3)	8 (13.6)	0 (0.0)	19.469	0.003*
ปู่/ย่า	3 (5.1)	1 (1.7)	0 (0.0)		
ตา/ยาย	7 (11.9)	2 (3.4)	0 (0.0)		
อื่น ๆ	2 (3.4)	0 (0.0)	1 (1.7)		
สถานภาพ					
สมรส	37 (62.7)	11 (18.6)	0 (0.0)	16.685	0.011*
โสด	3 (5.1)	0 (0.0)	1 (1.7)		
หม้าย	5 (8.5)	0 (0.0)	0 (0.0)		
หย่าร้าง	2 (3.4)	0 (0.0)	0 (0.0)		
ศาสนา					
พุทธ	39 (56.1)	11 (18.6)	1 (1.7)	2.363	0.669
อิสลาม	7 (11.9)	0 (0.0)	0 (0.0)		
คริสต์	1 (1.7)	0 (0.0)	0 (0.0)		
การศึกษา					
ชั้นประถมศึกษา	7 (11.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.891	0.769
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	15 (25.4)	5 (8.5)	0 (0.0)		
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปวช.)	9 (15.3)	2 (3.4)	0 (0.0)		
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	14 (23.7)	4 (6.8)	1 (1.7)		
สูงกว่าปริญญา	2 (3.4)	0 (0.0)	0 (0.0)		

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0 – 4 ปี ด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 (n=59) (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการตัดสินใจ			□ □	p-value
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ		
อาชีพ					
รับจ้าง	8 (13.6)	1 (1.7)	1 (1.7)	16.287	0.092
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	21 (35.6)	1 (1.7)	0 (0.0)		
เกษตรกร	5 (8.5)	5 (8.5)	0 (0.0)		
นักเรียน/นักศึกษา	1 (1.7)	0 (0.0)	0 (0.0)		
ข้าราชการ	10 (16.9)	4 (6.8)	0 (0.0)		
อื่น ๆ	2 (3.4)	0 (0.0)	0 (0.0)		
รายได้ (ต่อเดือน)					
น้อยกว่า 5,000 บาท	2 (3.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.577	0.991
5,001 – 10,000 บาท	4 (6.8)	1 (1.7)	0 (0.0)		
10,001 – 20,000 บาท	24(40.7)	6 (10.2)	1 (1.7)		
20,001 – 25,000 บาท	11 (18.6)	3 (5.1)	0 (0.0)		
สูงกว่า 25,000 บาท ขึ้นไป	6 (10.2)	1 (1.7)	0 (0.0)		
โรคประจำตัวเด็ก					
ไม่มีโรคประจำตัว	45 (76.3)	11 (18.6)	1 (1.7)	0.529	0.768
มีโรคประจำตัว	2 (3.4)	0 (0.0)	0 (0.0)		

หมายเหตุ * $p\text{-value} < 0.05$

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องโรคโควิด-19 ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 โรงพยาบาลบางปะหัน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 59 คน พบว่า ความรู้เรื่องโรคโควิด-19 ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ .001 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องโรคโควิด-19 ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19

ความรู้เรื่องโรคโควิด-19	การตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ใน การฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19	
	r	P-value
ความรู้เรื่องโรคโควิด-19	-0.75	.571

หมายเหตุ ** $p\text{-value} < 0.01$ * $p\text{-value} < 0.05$

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับวัคซีนโควิด-19ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 โรงพยาบาลบางปะหัน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 59 คน พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับวัคซีนโควิด-19 ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปีในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .001 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับวัคซีนโควิด-19ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0 – 4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19

ทัศนคติเกี่ยวกับวัคซีนโควิด-19	การตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0- 4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19	
	r	P-value
ทัศนคติเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโควิด-19	.509**	.000

หมายเหตุ ** $p\text{-value} < 0.01$ * $p\text{-value} < 0.05$

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้ปกครองของเด็กอายุ 0-4 ปี มีความรู้ในระดับสูง ($\bar{X} = 0.93$, $SD = 0.065$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ทั้งในด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 นั่นคือระดับความรู้แตกต่างกัน จะมีการตัดสินใจที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา ชื่นใจและบุญกา ปิณฑุรธัมพร (2564) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโคโรนาไวรัส (Covid-19) ของประชากรในกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชากรในกรุงเทพมหานครที่มีความรู้แตกต่างกัน ทำให้การตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโคโรนาไวรัส (Covid-19) โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เพราะอาจเกิดจากการที่ผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี มีการรับฟังและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการระบาดของโรคโควิด-19 อยู่เสมอ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุด คือ เชื่อโควิด-19 สามารถแพร่กระจายจากคนสู่คน ผ่านทางการไอ จาม สัมผัสน้ำมูก น้ำลาย วัคซีนป้องกันโควิด-19 อาจก่อให้เกิดอาการข้างเคียงหลังฉีดวัคซีนโควิด-19 ที่ไม่รุนแรงและมีอาการในระยะสั้น เช่น มีไข้ เหนื่อยล้า ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ หรือปวดบริเวณที่ฉีดยา สำหรับข้อความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุด คือ โรคโควิด-19 ทำให้ผู้ป่วยมีอาการปวดอวัยวะรุนแรงจนถึงเสียชีวิตได้ มีอาการข้างเคียงหลังฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ที่พบได้มาก คือ มีไข้ เหนื่อยล้า ปวดบริเวณที่ฉีดยา อาการเหล่านี้เป็นการตอบสนองของร่างกายทางด้านภูมิคุ้มกัน ซึ่งผู้ที่ฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ยังต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโควิด-19 อย่างเคร่งครัด เช่น ใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือ เว้นระยะห่างทางสังคม

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ในการฉีดวัคซีนโควิด-19 อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่ามีทัศนคติอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.668$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองเด็กอายุ 0-4 ปี ในการฉีดวัคซีนป้องกันโรค

โควิด-19 นั่นคือทัศนคติที่แตกต่างกันมีการตัดสินใจที่ต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวรณ คำแสน (2564) ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับการศึกษา ความรู้ และทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .10, .18, \text{และ } .16$ ตามลำดับ) เพราะอาจเกิดจากการที่ผู้ปกครองเด็กอายุ 0–4 ปี มีความตระหนักถึงประสิทธิภาพและความปลอดภัยของวัคซีนป้องกันโควิด-19 เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทัศนคติที่มีต่อวัคซีนป้องกันโควิด-19 ของกลุ่มตัวอย่างตอบเห็นด้วยมากที่สุด คือ วัคซีนโควิด-19 มีประสิทธิภาพและความปลอดภัย จึงผ่านการรับรองจากองค์การอนามัยโลก สำหรับทัศนคติที่มีต่อวัคซีนป้องกัน โควิด-19 ของกลุ่มตัวอย่างตอบเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ วัคซีนป้องกันโควิด-19 สามารถช่วยลดการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19

สรุป

สรุปผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ ผู้ปกครองของเด็กอายุ 0–4 ปีมีการตัดสินใจให้เด็กฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 เมื่อพิจารณาในด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัย และด้านราคาสวนใหญ่อยู่ในระดับสูง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเด็กและสถานภาพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญในการตัดสินใจให้เด็กฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ด้านความรู้ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติในการตัดสินใจให้เด็กฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ส่วนด้านทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญในการตัดสินใจให้เด็กฉีดวัคซีนโควิด-19 ซึ่งเป็นไปได้จากงานวิจัยความรู้เกี่ยวกับวัคซีนโควิด-19 อยู่ในระดับมาก แต่หากทัศนคติที่มีต่อวัคซีนไม่ดีหรืออยู่ในระดับต่ำ ผู้ปกครองก็ยังคงมีความกังวลในผลข้างเคียงของวัคซีนต่อการให้เด็กฉีดวัคซีนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยตัวแปรอื่นๆ ที่อาจจะส่งผลกับการตัดสินใจให้เด็กอายุ 0–4 ปี ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 เช่น ปัจจัยด้านอิทธิพลทางสังคม ปัจจัยแรงจูงใจในการป้องกันโรคด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรค ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ของการรักษาและป้องกันโรค
2. ควรทำการศึกษารายละเอียดทดลอง เช่น จัดกิจกรรมรณรงค์เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความเชื่อมั่นถึงความปลอดภัยในการฉีดวัคซีน เพื่อเพิ่มอัตราการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ในงานวิจัยครั้งต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาณาจารย์สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาที่ได้เสียสละเวลาในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ขอขอบพระคุณผู้ปกครองของเด็กอายุ 0–4 ปี ที่มาใช้บริการ ณ กลุ่มงานปฐมภูมิและองค์กรร่วม ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลบางปะหัน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ช่วยอำนวยความสะดวกจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะผู้วิจัยหวังว่า ข้อมูลจากงานวิจัยฉบับนี้จะประโยชน์ ช่วยออกแบบจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีทัศนคติที่ดีเพื่อเพิ่มอัตราการฉีดวัคซีนได้

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมโรค. (2565). รายงานความก้าวหน้าการให้บริการฉีดวัคซีนโควิด 19. สืบค้นจาก <https://ddc.moph.go.th/vaccine-covid19/pages/94-19>.
- กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2565). ระบบเฝ้าระวังเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังฉีดวัคซีนโควิด-19. สืบค้นจาก <https://ddc.moph.go.th/uploads/ckeditor2//files/1620107182946.pdf>.
- ชนิษฐา ขึ้นใจ, และบุษภา ปันทุรอำพร. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 (Covid-19) ของประชากรในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ของสาขาวิชาบริหารธุรกิจการเงินการธนาคารรามคำแหง, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ณัฐวรณ คำแสน. (2564). ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุ้มผาง จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี, 4(1), 33-48.
- ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคอำเภอบางปะหัน. (2565). สถานการณ์ COVID-19 อำเภอบางปะหัน. สืบค้นจาก https://ms-my.facebook.com/permalink.php?story_fbid=373211684585693&id=119755083264689.
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาของสหรัฐ. (2565). COVID-19 Vaccines for Children and Teens. สืบค้นจาก <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019ncov/vaccines/recommendations/children-teens.html>.
- เสน่ห์ เจียสกุล. (2565). เด็กกับโรคโควิด-19. สืบค้นจาก <https://www.samitivejhospitals.com/th/article/detail>.
- Best, J. W. (1978). **Research in Education**. (3rd ed). New Jersey: Prentice hall Inc.
- Bloom, B. S., Hastings, T., & Madaus, G. F. (1971). **Hand book on Formative and Summative Evaluation of Student Learning**. New York: Mc Graw-Hill Book Company.
- Yamane, T. (1970). **Statistics: An Introductory Analysis**. (2nd Ed). New York: Harper and Row.